

Q-Free: Ingen eksistens uten standarder

Helt siden oppstarten har Q-Free brukt standarder og deltatt aktivt i standardiseringsarbeidet innenfor telematikk. Knut Evensen, leder for standardiseringsarbeidet i Q-Free, sier at de ikke hadde eksistert på den måten de gjør i dag uten standardene

Hvis du kjører bil til og fra jobb i en by, er det store sjanser for at du har en grå brikke hengende bak speilet på frontruta i bilen din. Det er også store sjanser for at denne køfri-brikken er utviklet av Q-Free i Trondheim. De er nemlig verdensledende innenfor køsystembransjen. Men det er det ikke sikkert de hadde vært, hvis ikke det var for deres meget aktive deltakelse i standardiseringsarbeidet.

Standarder del av formalkrav

- I og med at vi i Q-Free jobber med bomsystemer, er mange av våre kunder offentlige myndigheter eller de jobber på konsesjon fra offentlige myndigheter. Disse kundene har ekstra strenge krav til hvordan de utfører anbudsrunder og utbygginger, og standarder er alltid en del av formalkravene deres. Derfor er det viktig for oss både å påvirke hvordan standardene blir og å vite mest mulig om hva som skjer innenfor standardiseringen i vårt arbeidsfelt, sier Knut Evensen. Han er utdannet sivilingeniør innenfor telematikk og er leder for standardiseringsarbeidet og FOU-koordineringen i Q-Free.

”Selv for tjenesteytende bedrifter som kun har sluttbrukerkunder er det viktig å delta i standardiseringsarbeid. Da får man tak i informasjon om hva som skjer ute i verden tidlig, og kan rekke å omstille seg.”

Radiostandardisering er overalt

Med bakgrunn i sin rolle som leder for standardiseringsarbeidet i Q-Free sitter han også som arbeidsgruppeleder innenfor standardiseringsarbeid i ISO, CEN og ETSI (European Telecom Standards Institute). De har ansvar for all radiostandardisering.

- Til radiostandardisering hører også GSM, satellitt og alt annet av telekommunikasjon, løsninger som er ganske sentrale i vår virksomhet, sier Evensen.

Må være med fra begynnelsen

Helt siden Q-Free begynte med Intelligente Transport Systemer (ITS) i 1991 har de vært aktive med å få fram standarder innenfor feltet.

- Det er viktig å være med i standardiseringsarbeidet helt fra begynnelsen av. Da har vi i god tid produkter klare, som er riktige i henhold til pris, egenskaper og standarder, når kravene fra myndighetene kommer. Derfor er vi en tung bidragsyter innenfor ITS-standarder, forteller Knut Evensen.

Følge med på ny teknologi

Evensen forteller at det er stor motivasjon innad i bedriften for å bidra til standardiseringen, og årsakene er åpenbare.

- Produktene vi utvikler og produserer krever store investeringer, det tar lang tid å produsere dem, de må fungere over hele verden og i lang tid når de først er laget. I tillegg har vi mest offentlige kunder som stiller strenge formalkrav, sier Knut Evensen i Q-Free og viser til koblingen med såkalt "pre-competitive research", altså grunnforskning, for å se på ny teknologi og hva som rører seg innenfor deres teknologiske interessefelt.

Standardiseringen ligger langt foran

- Q-Free kunne rett og slett ikke eksistert på den måten vi gjør uten bruk standarder. Da hadde vi vært et mye mindre firma enn vi er i dag. Det interessante med standardiseringsarbeidet er at det ligger fem til ti år foran de tunge leveransene til det offentlige. Vi høster nå fruktene av standardiseringsarbeidet vi gjorde for mange år siden, sier Knut Evensen.

Bruker store ressurser

Han skildrer et standardiseringsarbeid som er langsiktig og til tider tungrodd, men likevel essensielt for et firma som Q-Free som vil og skal spille en rolle internasjonalt. Q-Free bruker mye ressurser på standardisering.

- Det er relativt dyrt, men det er definitivt verdt det, sier Evensen, som både synes det er spennende og veldig interessant å delta i standardiseringsarbeidet. Når man er med fra starten får man virkelig påvirket hvordan ting skal bli. Og dette er løsninger som etter hvert får samfunnsmessig betydning, så det er stimulerende, sier Knut Evensen i Q-Free.

Fakta:

Q-Free utvikler bompengesystemer som er i bruk over hele verden. De jobber med kommunikasjons- og transaksjonsteknologi og produkter som skal sørge for best mulig fungerende bompengesystemer. Det børsnoterte Trondheimsbaserte firmaet med utspring fra NTNU ble startet i 1984 og har i dag 320 ansatte plassert i 11 forskjellige land.

Knut Evensen